

Atsinaujinančios energetikos bendrijų perspektyvos Lietuvoje

Atsinaujinančių energijos išteklių
skyriaus patarėja Lina Sveklaitė

AEI bendrijų veiklos reglamentavimą skatinantys veiksniai

- **Pagrindiniai tikslai, nustatyti Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje:**
  - 45% AEI dalis bendrame energijos suvartojime iki 2030 m.;
  - aktyvių vietos energetikos bendruomenių skatinimas.
- **2018 m. Direktyva dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją:**
  - vystant AEI rinką skatinama atsižvelgti į palankų poveikį regionų ir vietos plėtros galimybes, socialinę sanglaudą ir užimtumo galimybes;
  - valstybėms narėms sukuriamas įpareigojimas užtikrinti AEI bendrijų steigimąsi, dalyvavimą paramos skirstyme.

AEI bendrijos direktyvoje

AEI bendrija – juridinis asmuo, grindžiamas atviru ir savanorišku dalyvavimu, yra autonominis ir kurį veiksmingai kontroliuoja akcininkai arba nariai, **esantys netoli atsinaujinančių išteklių projektų**, kuriuos tas juridinis asmuo nuosavybės teise valdo ir plėtoja. Jo akcininkai arba nariai yra **fiziniai asmenys, MVĮ arba valdžios įstaigos, įskaitant savivaldybes.**

Tikslas ne finansinis pelnas, o **ekonominė, aplinkosauginė, socialinė-bendruomeninė nauda** akcininkams arba nariams ar vietos teritorijoms.

AIE bendrijos: – fiziniai asmenys, MVĮ ar viešosios įstaigos joms nuosavybės teise priklausančioje elektrinėje **gaminantys, vartojantys, kaupiantys ir parduodantys elektros energiją.**

Konsultacijos dėl AEI bendrijų veiklos reglamentavimo

Tikslas – nustatyti kliūtis ir skatinančius veiksnius.

Uždaviniai:

- informuoti rinkos dalyvius apie AEI bendrijų kūrimosi procesą;
- išsiaiškinti šio proceso privalumus, trūkumas, skatinančius veiksnius;
- įvertinti diskusijos rezultatus rengiant teisės aktus.

Dalyviai:

- bendruomenių atstovai (12 asm.);
- privataus sektoriaus atstovai (14 asm.);
- viešojo valdymo įstaigų (savivaldybių) atstovai (7 asm.).

Svarbiausi rezultatai (1)

- Poreikis aiškiai apibrėžti AEI bendrijų terminą, jų tikslus, veikimo teritoriją;
- Problema AEI bendrijas tapatinant su daugiabučių bendrijomis ir elektros energiją gaminančiais vartotojais;
- Žemas savivaldybių suinteresuotumas;
- AEI bendrijų teikiama nauda orientuota į fizinius asmenis.

Svarbiausi rezultatai (2)

Pagrindinės kliūtys:

- tradiciškai vangus būrimasis į bendruomenes;
- projektų įgyvendinimas gali būti sudėtingas daugiabučiams namams;
- banko paskolos gavimas;
- elektros skirstomųjų tinklų operatorių nedalyvavimas;
- reikiamų kompetencijų stoka.

Svarbiausi rezultatai (3)

Skatinantys veiksniai:

- teisinio reguliavimo paprastumas ir stabilumas;
- aiškus finansavimo modelis;
- galimybė įsigyti jau veikiančią elektrinę;
- viešojo valdymo institucijų praktiniai pavyzdžiai;
- konsultacijų teikimas savivaldybės ir valstybės lygmeniu;
- galimybė naudotis „pasaugojimo“ paslauga;
- bandomieji AEI bendrijų projektai;
- aiški takoskyra tarp AEI bendrijų ir kitų AEI naudojimą skatinančių iniciatyvų.

Teisinio reglamentavimo kryptys

- apibrėžimas ir pagrindinis tikslas;
- veiklos teritorija;
- sąlygos dalyvauti aukcione;
- elektros pardavimas tiesiogiai vartotojams;
- įpareigojimas savivaldybėms.

Artimiausi veiksmai:

- Konceptcijos derinimas;
- Iki 2019-07-01 oficialus teisės akto projekto susiderinimas;
- Teisės akto projekto svarstymas Seimo rudens sesijoje.

